

TALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 26/1998 vp

Hallituksen esitys laeiksi kemikaalilain ja räjähdysvaarallisista aineista annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 3 päivänä marraskuuta 1998 lähettänyt talousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi kemikaalilain ja räjähdysvaarallisista aineista annetun lain muuttamisesta (HE 221/1998 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylitarkastaja Tapani Koivumäki, kauppa- ja teollisuusministeriö

- yli-insinööri Jukka Metso, sisäasiainministeriö
- ylitarkastaja Juha Pyötsiä, sosiaali- ja terveysministeriö
- ympäristöneuvos Olli Pahkala, ympäristöministeriö
- toimialajohtaja Heikki Salonen, Turvatekniikan keskus
- johtaja Kari Lehtola, Onnettomuustutkintakeskus
- johtaja Aimo Kastinen, Kemianteollisuus ry..

Kemianliitto ilmoitti, ettei sillä ole esityksestä huomautettavaa.

HALLITUKSEN ESITYS

Kemikaalilakiin ja räjähdysvaarallisista aineista annettuun lakiin ehdotetaan tehtäväksi vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta annetusta direktiivistä (Seveso II -direktiivi) johtuvat muutokset.

Kemikaalilakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset, joiden mukaan vaarallisia kemikaaleja teollisesti käsittelevän ja varastoivan tuotantolaitoksen toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimiin suuronnettomuuksien ehkäisemiseksi ja niistä ihmisille, ympäristölle ja omaisuudelle aiheutuvien seuraamuksien rajoittamiseksi.

Toiminnanharjoittajan on selostettava viranomaiselle toimintaperiaatteensa suuronnetto-

muuden ehkäisemiseksi, tehtävä turvallisuusselvityksiä sekä luotava ja pidettävä ajantasalla turvallisuusjohtamisjärjestelmä.

Turvatekniikan keskuksen tulee kieltää terveydelle tai ympäristölle vaarallisia kemikaaleja teollisesti käsittelevän tai varastoivan tuotantolaitoksen, laitoksen, varaston tai niiden osan käyttö tai peruuttaa toiminnan harjoittamista koskeva lupa osittain tai kokonaan, jos toiminnanharjoittajan toteuttamissa toimenpiteissä suuronnettomuuksien estämiseksi ja rajoittamiseksi on vakavia puutteita.

Samalla ehdotetaan uudistettavaksi vaarallisten kemikaalien teollista käsittelyä ja varastoin-

tia koskeva lupa- ja ilmoitusmenettely direktiivin mukaiseksi.

Alemmanasteisten säädösten antovaltuutta ehdotetaan muutettavaksi siten, että direktiivin sisältämät yksityiskohtaiset määräykset voidaan antaa asetuksella tai asianomaisten ministeriöiden päätöksellä.

Kemikaalilakiin ehdotetaan lisättäväksi säännökset, joiden mukaan kemikaalin teollisen kä-

sittelyn ja varastoinnin valvontaan liittyvissä asioissa kunnanvaltuusto voi antaa kunnan kemikaalivalvontaviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa alaiselleen viranhaltijalle. Lakiin ehdotetaan lisättäväksi myös palo- ja räjähdysvaarallisten kemikaalien valvontaa koskevat tarkentavat säännökset.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Valiokunta pitää lakiehdotuksia asianmukaisina ja ehdottaa, että ne hyväksytään sellaisenaan.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kemianteollisuus käytännössä jo menettelee ehdotettujen säännösten mukaisesti. Kun säännökset kirjoitetaan lakiin, viranomaisilla on lakiin perustuvat toimivaltuudet ryhtyä tarpeen vaatiessa toimenpiteisiin vaarallisia kemikaaleja teollisesti käsittelevän ja varastoivan tuotantolaitoksen

toiminnanharjoittajaa kohtaan, joka ei ole noudattanut säännöksiä ja määräyksiä.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella talousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muutamattomina.

Helsingissä 18 päivänä marraskuuta 1998

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Tuulikki Hämäläinen /sd
vpj. Seppo Kääriäinen /kesk
jäs. Arto Bryggare /sd (osittain)
Mikko Immonen /vas
Mari Kiviniemi /kesk
Paula Kokkonen /kok
Martti Korhonen /vas
Riitta Korhonen /kok

Pekka Kuosmanen /kok
Leena Luhtanen /sd
Rauha-Maria Mertjärvi /vihr
Erkki Partanen /sd
Vuokko Rehn /kesk
Juhani Sjöblom /kok
Sakari Smeds /skl
Janne Viitamies /sd.